

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความเป็นห่วงของมารดาหลังคลอดที่มีทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยและการสนับสนุนของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาหลังคลอดทารกน้ำหนักน้อยจำนวน 140 คน เลือกตามคุณสมบัติที่กำหนดจาก รพ.ศูนย์ขอนแก่น รพ.มหาสารคาม รพ.กาฬสินธุ์ รพ.ร้อยเอ็ด รพ.มหาสารคาม รพ.อุตรธานี และรพ.ชัยภูมิ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของมารดาหลังคลอดและทารกแรกเกิด แบบสอบถามความเป็นห่วงของมารดาหลังคลอดซึ่งทดสอบค่าความเที่ยงได้เท่ากับ 0.85 และแบบสอบถามการสนับสนุนของครอบครัวซึ่งทดสอบค่าความเที่ยงได้เท่ากับ 0.84

ผลการศึกษาพบว่า มารดาหลังคลอดที่มีทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับบุตรโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาระดับความเป็นห่วงรายด้านพบว่า มารดาหลังคลอดมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับบุตรด้านการดูแลเพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพและภาวะแทรกซ้อนมากที่สุด รองลงมาคือด้านการเรียนรู้พฤติกรรมและการส่งเสริมพัฒนาการ อันดับสามคือ ด้านการดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่จำเป็น และพบว่ามารดาหลังคลอดทารกน้ำหนักน้อยได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวด้านอารมณ์และจิตวิญญาณมากที่สุด รองลงมาคือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวด้านทรัพยากร อันดับสามคือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวด้านการประเมินเปรียบเทียบ อันดับสี่คือได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวด้านข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้พบว่า การสนับสนุนของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความเป็นห่วงของมารดาหลังคลอดที่มีต่อทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย

ในระยะหลังคลอด 3 วันแรกเป็นช่วงที่ทำให้มารดาหลังคลอดบางคนเกิดความเป็นห่วงขึ้นได้ โดยเฉพาะในมารดาหลังคลอดที่มีทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย พยาบาลและผดุงครรภ์จึงควรส่งเสริมให้ครอบครัวของมารดาหลังคลอดที่มีทารกน้ำหนักน้อยได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการดูแลมารดาหลังคลอดและทารกแรกเกิด และร่วมรับฟังคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลทารกที่มีน้ำหนักน้อยพร้อมกับมารดาหลังคลอดตลอดจนการฝึกให้การดูแลทารก เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลทารกน้ำหนักน้อยที่ถูกต้อง และสามารถให้การสนับสนุนแก่มารดาหลังคลอดทารกน้ำหนักน้อยได้ตรงตามความต้องการของมารดา

This descriptive study aimed to investigate concerns of postpartum mothers with low birth weight (LBW) infants and family support. The sample consisted of 140 postpartum mothers giving birth to LBW infants who met the selection criteria. Data were collected at the provincial hospitals of Khon Kaen, Mahasarakam, Kalasin, Roi-et, Nakornratchsima, Udonthani and Chaiyaphum provinces between November 2005 and February 2006. Questionnaires consisted of 3 parts; demographic data, postpartum concerns of mothers, and family support were used. The reliability coefficients for postpartum concerns and family support scales were 0.85 and 0.84 respectively. The results showed that mothers with LBW infants had a high level of overall concerns about their infants. In relation to each aspect of concerns, the present study found that postpartum mothers were concerned most about taking care of their infants to prevent health problems and complications, followed by behavioural learning and developmental promotion, and infants' basic needs. The study also showed that overall mothers with LBW infants received a moderate level of family support in which they received the highest family support in psycho-emotional aspect, followed by instrumental support, appraisal support, and health information. No statistical difference was found between family support and concerns of mothers with LBW infants.

The immediate postpartum period can create concerns for some mothers, especially those with LBW infants. Nurses and midwives should promote family participation in caring for mothers and their newborn infants, as well as provide education regarding to caring of LBW infants, so that the family members have a better understanding about how to take care of their LBW infants and be able to provide effective support to the mothers postpartumly.